

สารบัญ

กิตติกรรมประกาศ	ค
บทคัดย่อภาษาไทย	ง-ฉ
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ	ช-ฉ
สารบัญ	ญ-ฎ
สารบัญตาราง	ฏ-ณ
สารบัญภาพประกอบ	ด
บทที่ 1 บทนำ	1
1.1 ความเป็นมา	1
1.2 ความสำคัญของเรื่องที่ศึกษาวิจัย	1
1.2.1 ปัญหาที่เกิดจากชาวเขา	6
1.2.2 เหตุผลที่ทำให้การศึกษาวิจัยเกี่ยวกับการอพยพชาวเขา เผ่าม้ง	7
1.3 วัตถุประสงค์ของการศึกษาวิจัย	14
1.4 ขอบเขตและข้อจำกัดในการศึกษาวิจัย	14
1.5 นิยามศัพท์ที่ใช้ในการศึกษาวิจัย	15
1.6 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	16
บทที่ 2 แนวความคิดทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	17
2.1 แนวความคิดและทฤษฎีที่ใช้ในการศึกษาวิจัย	17
2.2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	21
บทที่ 3 ระเบียบวิธีดำเนินการศึกษาวิจัย	31
3.1 สมมติฐานและตัวแปรในการศึกษาวิจัย	31
3.2 แหล่งข้อมูล	32
3.3 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล	32
3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล	33
3.5 การวิเคราะห์ข้อมูล	33

บทที่ 4	ความเป็นมาของชนกลุ่มน้อยในประเทศไทยและการดำเนินการอพยพ ชาวเขาเผ่าม้งในจังหวัดพะเยา	34
4.1	องค์ประกอบของประชากรไทยแบ่งตามเชื้อชาติที่เป็นชนกลุ่มน้อย	34
4.2	นโยบายและท่าทีของรัฐบาลไทยต่อชนกลุ่มน้อยกลุ่มต่าง ๆ	37
4.3	สาเหตุการอพยพชาวเขาเผ่าม้งในจังหวัดพะเยา	43
4.4	การดำเนินการเพื่อพัฒนาพื้นที่รองรับการอพยพ	46
บทที่ 5	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	57
5.1	การแบ่งกลุ่มข้อมูลและเกณฑ์การตัดสินใจ	57
5.2	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล	59
5.2.1	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป	59
5.2.2	ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมุติฐาน	75
	(1) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมุติฐานที่ 1	75
	(2) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมุติฐานที่ 2	98
	(3) ผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามสมมุติฐานที่ 3	118
บทที่ 6	บทสรุป	149
6.1	สรุปผลการศึกษาวิจัย	149
6.2	อภิปรายผล	160
6.3	ข้อเสนอแนะ	169
	บรรณานุกรม	174
	ภาคผนวก	178
	ประวัติผู้เขียน	191

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1 แสดงถึงช่วงระยะเวลาการตั้งถิ่นฐานของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	59
2 แสดงถึงเพศของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	60
3 แสดงถึงช่วงอายุของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	61
4 แสดงถึงสถานภาพการสมรสของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	62
5 แสดงถึงระดับการศึกษาของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	63
6 แสดงถึงประเภทของการประกอบอาชีพของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	64
7 แสดงถึงสภาพปัญหาขัดแย้ง ในเรื่องที่ดินทำกินกับราษฎรพื้นที่ราบของกลุ่ม ตัวอย่างที่ศึกษา	65
8 แสดงถึงความเห็นเกี่ยวกับความสำคัญของน้ำกับการตั้งถิ่นฐาน ของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	66
9 แสดงความเห็นเกี่ยวกับความถูกต้องตามประเพณีในการแต่งงานระหว่าง ชาวเขากับชาวพื้นราบของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	67
10 แสดงถึงความเห็นเกี่ยวกับการประกอบพิธีกรรมตามจารีตประเพณีของ ชาวเขาในหมู่บ้านของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	68
11 แสดงถึงความเห็นเกี่ยวกับปัญหาอุปสรรคในการประกอบพิธีกรรมตาม จารีตประเพณีในหมู่บ้านปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	69
12 แสดงถึงความเห็นที่มีต่อเจ้าหน้าที่ของรัฐที่เข้าไปปฏิบัติงานในพื้นที่ของกลุ่ม ตัวอย่างที่ศึกษา	70
13 แสดงถึงความเห็นเกี่ยวกับการศึกษาเล่าเรียนของเด็กนักเรียน เปรียบเทียบหมู่บ้านปัจจุบันกับหมู่บ้านเดิมบนเขาของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	72
14 แสดงถึงความเห็นเกี่ยวกับการรักษาพยาบาลเปรียบเทียบระหว่างหมู่บ้าน ปัจจุบันกับหมู่บ้านเดิมบนเขาของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	73

ตารางที่	หน้า
15 แสดงถึงความเห็นเกี่ยวกับรายได้ของครอบครัวเปรียบเทียบระหว่างบ้านปัจจุบันกับหมู่บ้านเดิมบนเขาของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	74
16 แสดงถึงความเห็นด้านปัญหาเกี่ยวกับการประกอบอาชีพปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	76
17 แสดงถึงสภาพการใช้ที่ดินทำกินของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	77
18 แสดงถึงความเพียงพอของผลผลิตทางการเกษตรของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	78
19 แสดงถึงความเพียงพอของขนาดของที่ดินทำกินของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	79
20 แสดงถึงสาเหตุของการไม่สามารถใช้ที่ดินทำกินได้อย่างเต็มที่ของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	80
21 แสดงถึงความเห็นเกี่ยวกับขนาดของที่ดินทำกินที่ทางราชการควรจัดสรรให้ของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	82
22 แสดงถึงความเห็นเกี่ยวกับคุณภาพของที่ดินทำกินเดิมเปรียบเทียบกับที่ดินทำกินใหม่ของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	83
23 แสดงถึงปัญหาต่าง ๆ ที่เกิดกับที่ดินทำกินเก่าเปรียบเทียบกับที่ดินทำกินใหม่ของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	84
24 แสดงถึงความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของที่ดินทำกินใหม่ในการประกอบอาชีพการเกษตรกรรมโดยสุจริตของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	85
25 แสดงถึงจำนวนบ้านพักที่ครอบครองของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	87
26 แสดงถึงรูปแบบการใช้บ้านพักอาศัยของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	88
27 แสดงถึงช่วงระยะเวลาการพัก-นอนในที่ดินทำกินของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	89
28 แสดงถึงบริเวณพื้นที่ทำกินของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	90
29 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างเหตุผลที่ไม่ทำกินหรือทำกินแต่เพียงบางส่วนหรือทำกินแต่เพียงบางแห่ง ในพื้นที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้กับบริเวณพื้นที่ดินทำกินจริงในปัจจุบัน	92
30 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเพียงพอหรือไม่เพียงพอของพื้นที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้กับบริเวณพื้นที่ดินทำกินจริงในปัจจุบัน	95

ตารางที่	หน้า
31 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมในการประกอบอาชีพของบริเวณพื้นที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้กับบริเวณพื้นที่ดินทำกินจริงปัจจุบัน	97
32 แสดงถึงสภาพพื้นที่ที่เห็น ว่าเหมาะสมในการตั้งถิ่นฐานของชาวเขาของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	100
33 แสดงถึงสภาพภูมิประเทศที่ต้องการตั้งถิ่นฐานของชาวเขาของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	102
34 แสดงถึงสภาพภูมิอากาศที่ต้องการตั้งถิ่นฐานของชาวเขาของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	104
35 แสดงถึงสภาพการตลาดที่ต้องการตั้งถิ่นฐานของชาวเขาของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	106
36 แสดงถึงเหตุผลในการตั้งถิ่นฐานของชาวเขาของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	107
37 แสดงถึงความรู้สึกในการอพยพลงมาตั้งถิ่นฐาน ในพื้นที่ราบปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	109
38 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเห็น เกี่ยวกับผลผลิตที่ได้เปรียบเทียบกับระหว่างที่ดินทำกินที่ทางราชการจัดสรรให้ กับที่ดินทำกินเดิมบนเขา	111
39 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเห็นต่อภูมิประเทศที่เหมาะสมในการตั้งถิ่นฐานของชาวเขา กับความรู้สึกที่ได้อพยพลงมาตั้งถิ่นฐานอยู่ในพื้นที่ราบในหมู่บ้านปัจจุบัน	113
40 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเห็นต่อสภาพภูมิอากาศที่เหมาะสมในการตั้งถิ่นฐานของชาวเขา กับความรู้สึกที่ได้อพยพลงมาตั้งถิ่นฐานในพื้นที่ราบในหมู่บ้านปัจจุบัน	115
41 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างฐานะด้านรายได้ของครอบครัวเปรียบเทียบกับระหว่างที่เดิมบนเขาและที่อยู่ปัจจุบันกับความคิดที่จะอพยพโยกย้ายออกไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่อื่น ในขณะที่สภาพชีวิตความเป็นอยู่ยังคงเหมือนเดิมในปัจจุบัน	117

ตารางที่	หน้า
42 แสดงถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับการอพยพโยกย้ายของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	120
43 แสดงถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับการประกอบอาชีพและการตั้งถิ่นฐานในระยะยาวของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	121
44 แสดงถึงจำนวนครั้งในการซ่อมแซมปรับปรุงบ้านหรือสร้างบ้านหลังใหม่ในหมู่บ้านปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	123
45 แสดงถึงความคิดที่จะสร้างบ้านใหม่หรือซ่อมแซมบ้านในหมู่บ้านปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	125
46 แสดงถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับความคงทนถาวรของบ้านพักอาศัยในหมู่บ้านปัจจุบันของกลุ่มตัวอย่างศึกษา	127
47 แสดงถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับอุปสรรคในการติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างชาวเขากับชาวพื้นราบของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	129
48 แสดงถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับการติดต่อสื่อสัมพันธ์ระหว่างชาวเขากับชาวพื้นราบของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	131
49 แสดงถึงความคิดเห็นเกี่ยวกับการแต่งงานกันระหว่างชาวเขาในหมู่บ้านกับชาวพื้นราบในหมู่บ้านใกล้เคียงของกลุ่มตัวอย่างที่ศึกษา	132
50 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคงทนถาวรของบ้านพักอาศัยในหมู่บ้านปัจจุบัน กับความคิดที่อพยพโยกย้ายออกไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่อื่น ในขณะที่สภาพชีวิตความเป็นอยู่ยังคงเหมือนเดิมในปัจจุบัน	133
51 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดที่จะสร้างบ้านใหม่หรือซ่อมแซมบ้านในหมู่บ้านปัจจุบัน กับความคิดที่จะอพยพออกไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่อื่น ในขณะที่สภาพชีวิตความเป็นอยู่ยังคงเหมือนเดิมในปัจจุบัน	134
52 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดเห็นเกี่ยวกับการติดต่อสัมพันธ์กันระหว่างชาวเขากับชาวพื้นราบ กับความคิดที่จะอพยพโยกย้ายออกไปตั้งถิ่นฐานในพื้นที่อื่น หากสภาพชีวิตความเป็นอยู่ยังคงเหมือนเดิมในปัจจุบัน	136

ตารางที่	หน้า
53 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างฐานะรายได้ของครอบครัวเปรียบเทียบกับระหว่าง ก่อนและหลังการอพยพลงมา กับความคิดที่จะอพยพโยกย้ายออกไปตั้งถิ่นฐาน ในพื้นที่อื่น ในระยะยาวหากฐานะทาง เศรษฐกิจและความเป็นอยู่ยังคงเหมือน เดิมในปัจจุบัน	138
54 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคงทนถาวรของบ้านพักอาศัยกับความคิด ที่จะอพยพโยกย้ายออกไปตั้งถิ่นฐาน ในพื้นที่อื่น ในระยะยาวหากสภาพฐานะ ทาง เศรษฐกิจและความเป็นอยู่ยังคงเหมือน เดิม ในปัจจุบัน	141
55 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความคิดที่จะสร้างบ้านใหม่หรือซ่อมแซมปรับปรุง บ้าน ในหมู่บ้านปัจจุบันกับความคิดที่จะอพยพ โยกย้ายออกไปตั้งถิ่นฐาน ในพื้นที่ อื่น ในระยะยาวหากสภาพฐานะทาง เศรษฐกิจและความเป็นอยู่ยังคง เหมือน เดิมในปัจจุบัน	143
56 แสดงความสัมพันธ์ระหว่างความเห็น เกี่ยวกับการติดต่อสัมพันธ์ระหว่างชาว เขากับชาวพื้นราบกับความคิดที่จะอพยพโยกย้ายออกไปตั้งถิ่นฐาน ในพื้นที่อื่น ในระยะยาวหากสภาพฐานะทาง เศรษฐกิจและความเป็นอยู่ยังคง เหมือนเดิม ในปัจจุบัน	146

สารบัญภาพประกอบ

แผนภูมิ	หน้า
1. แผนที่สังเขปโครงการพัฒนาพื้นที่ดอยผาจิ	50
2. แผนผังการจัดพื้นที่เพื่ออยู่อาศัย และเกษตรกรรมจุดที่ 1 (บ้านขุนกำลิ่ง)	53
3. แผนผังการจัดพื้นที่เพื่ออยู่อาศัยและเกษตรกรรม จุดที่ 1 (บ้านขุนกำลิ่ง)	54

ลิขสิทธิ์มหาวิทยาลัยเชียงใหม่
 Copyright© by Chiang Mai University
 All rights reserved